

tudi, da bi bil kateri zmed liberalnih Slovencev zoper R. glasoval, kajti vrana vrani oči ne izkoplje. Slednjič je pa g. Reuter pri tej priliki celó pozabil na to, da je lansko leto, ko je cesarjevič Rudolf v Mariboru bil, prusaško zastavo bil pri svojem oknu prikazal in s tem v sitne zadrege prišel. Kdor pod stekleno streho biva, naj ne meče kamenja na bližnjega! Zapomnite si to, g. Reuter!

Iz mariborske okolice. (Seidl naša mōra.) [Konec]. Rajni župnik Otič, rojen Kamčan, je v oporoki sporočil toliko kapitala, da še zdaj (umrl je 1800) po škali 75 gold. obresti ostaja za pridne in poštene šolarje. Teh 75 gold. se razdeli v tri dele: prvi del mora dobiti mladež v Kamci, drugi del mladež pri sv. Križu in tretji del v gornji sv. Kungerti. Po vstanovnem pismu imajo le gg. župniki v Kamci pravico razdelitve onim šolarjem, ki se jim od učiteljev kot pridni priporočijo. Te pravice pa nema kamški srenjski predstojnik. Tudi to plačilno polo je pograbil g. Seidl, vzdiguje obresti in se šopiri pri razdelitvi kot ustanovnik! V Kamci in pri sv. Križu po tem takem Seidl tuje milosti deli, da bi ga ljudje zaradi tega spoštovali in nikdar ne pozabili, da je in hoče ostati poslanec — do smrti!

In kako deli večni poslanec te darove šolarjem? V Kamci še od preteklega šolskega leta ni nijeden nič dobil! Kedar se mu imena šolarjev predložijo, gleda, ali je oča od njegovega repa alj ne? Ako je oča pošten narodnjak, ne dobi otrok tega, kar mu po blagem namenu rajnega Otiča gre! — Kdo ima protipazbo, da se ustanova za šolarje vestno izvršuje? Nihčér, kajti Kamčani prepuščajo pri volitvah vse koristi — posestnikom iz Maribora! Sami so si krivi, da so tujci njih strahonje! Ljudstvo, ki ne posluša svojih pravih prijateljev, ki mu dobro hočejo, se mora po takih bridkih skušnjah zmodriti! Kdor tujcu pēto liže, se ne sme pritoževati, če ga tujec s pēto tudi peha!

Iz Slovenjgraške okolice 18. dec. (Čepa cerkvena svečanost.) Dolgo že tukajšnja okolica ni toliko duhovnega veselja uživala, kakor v pretekli osmini brezmadežnega spočetja D. Marije, ki se je pri Slovenjgraški mestni fari posebno slovesno obhajala. Na povabilo č. g. mestnega župnika prišel je preč. g. J. Valjavec duhovnih vaj vodit. Za mestjane bilo je premišljevanje v nemški besedi po dvakrat na dan. Pa tudi Slovenci v mestu in iz sosednjih župnij niso bili pozabljeni; vsaki dan je tudi za nje dvojno premišljevanje bilo.

Kdo bi bil mislil, da se bode pri tako slabem vremenu, v pozimskem času, tolikanj ljudstva duhovskih vaj udeleževalo? Prihajali so precej obilo tudi mestjani, ali pri slovenskih predigah je bila prostorna cerkev, v katero gre blizo 4000 ljudi, večidel natlačena. Poprek se lahko reče, da je te dni blizo 4000 ljudi (v mestni in pa v dveh sosednjih farnih cerkvah) sv. zakramente

prejelo. Takega vspeha nismo pričakovali. Bog daj, da bi se novo vzbujeni duh pobožnosti in ljubezni do cerkve in njenih naprav le dolgo ohranil!

Očitna zahvala gre za tó preč. g. J. Valjavcu, kteremu se ni pretežavno zdevalo, vsak dan štirikrat na prižnico stopiti, vrh tega pa še marljivo spovedovati. Ne manjša hvala gre pa tudi mestnemu župniku, č. g. Dr. J. Šucu, kteri se je neustrašeno lotil trudapolnega dela ter srečno dovršil pobožnost, čeravno so jo nekteri pisano gledali. Nam vsem bodo ti dnevi duhovnega ponovljenja dolgo v prijaznem spominu ostali.

Iz konjiškega okraja. (Nova razsodba zastran nedelj.) Nemški pisar neke srenje v tem okraju je zastran nedelj in praznikov tako razsodba izrekel, da je vredna razglašenja, ker prekrasno pojasnjuje, kako da se mnogokrat poselski red izvršuje.

Bilo je neko nedeljo pri neki podružnici konjiške dekanije drugo sveto opravilo. Neki gospodar ukaže svoji dekli doma ostati, ker je bila gospodinja bolena in ker ni nikogar drugega imel, da bi doma opravljal. Gospodar odide k božji službi. Po minoli božji službi pa zagleda gospodar svojo deklo z blizo 4letnim fantkom pri cerkvi ter njej ukaže hitro se vrnoti domu. Ali glejte! dekla ni šla domu, temuč v bližnjo krčmo, kjer je z otrokom vred do pol devete ure zvečer ostala. V strahu zaradi otroka gre gospodar v omenjeno krčmo dekle iskat in bi bil skoro tepen, ako bi ne bil hitro pet odnesel. Gospodar domu pridši jame deklo hudo kregati zaradi nepokoršine in ker je otroka tako vpijanila, da se je po hiši kotál.

Drugi dan gre dekla svojega gospodarja zaradi kreganja k župana tožiti ter mu pravi, da noče več ostati v službi. Župan njej veli prihodnji četrtek kot na „Amtstag“ priti v „Gemeindekanzlei“ in tam tožiti gospodarja. Gospodar pride v „Gemeindekanzlei“ in razprava se začne. Med razpravo zarohni srenjski pisar, po rodu Nemec, nad gospodarjem: „Der Sonntag gehört den Dienst-bothen!“ In tako je gospodar zgubil pravdo, dekla pa je smela službo zapustiti ter se zdaj okoli potika. Ni treba povedati, kako da bi se morala v tem slučaju razsodba glasiti, samo to naj očeta župana očitno opomnim, da naj svojemu nemškemu pisarju pove: „Der Sonntag ist der Tag des Herrn“ (nedelja je dan Gospodov), ne pa poselsk dan!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Državni zbor je odložen do 20. jan. 1875. V gospôski zbornici je v eni seji ves državni proračun in še obširna pokojninska postava za vojaštvo potrjena bila. Ker je za prihodnje leto 8 mil. 281.007 gld. primanjkljaja, bi se vendar bilo splačalo, da „gospodje“ bolj na tanko številke v proračunu pogledajo. V poročilih o drž. zboru homo pokazali, kaj bi se lahko prihranilo. — Na dotično prošnjo dunaj-

skih delalcev je sprejela zbornica sklep, da se napravijo delalske zbornice (Arbeiterkammern), katerim se pa za zdaj volilna pravica za drž. zbor ni dala, kar je nedosledno. Če se namreč obrtniki kot peti stan v državi pripoznajo in se jim zbornice dovolijo, bi tudi dosledno bilo, da imajo zbornice kakor trgovinske tudi volilno pravico.

Principielno važnost ima sklep, po katerem so se volitve velikega posestva na Gornje-Avstrijskem ovrgle zato, ker so med volilci bili tudi užitniki cerkvenih beneficij. Vlada imela je v odboru večino in je predlagala, da se omenjenim užitnikom volilna pravica varuje. Manjšina odborova je nasprotovala in v zbornici s 120 proti 116 glasovom zmagala. Župniki in drugi užitniki cerkvenih beneficij naj toraj prav debelo davke plačujejo, političnih pravic pa naj ne imajo! — to je „pravna“ država liberalnih ustavakov! — Ker znaša večina le 4 glase, so graje vredni slovenski poslanci, kateri v tej reči niso glasovali. S Hermanom vred je 5—6 slovenskih glasov, ki bi bili lahko zavrgli krivični predlog odborove manjšine, posebno ko bi se bil tudi poslanec Bärnfeind, ki ga na Dunaju ni bilo kakor tudi g. Hermana ne, za to sejo pridržal. Da bi „Slovenci“ na Dunaju ne bili, je težko misliti; njih molčanje se toraj le tolmačiti da tako, da je to po njih mislih stvar, ki ne zadeva „narodnosti.“ Le čakajte, zamrzli „narodnjaki“, kmalu se utegnute prepričati, kako dobri da bi bili volilci duhovniki v velikem posestvu!

Vnanje države. Nemčiji bi bila skoro zvezda sreče utrnila. Bismark je namreč hotel odstopiti, ker je drž. zbor enoglasno sprejel predlog, da se drž. poslanci med dōbo zasedanja ne smejo meni in tebi nič zapirati, kakor se je ravno godilo s poslancem Majunkem, vrednikom „Germanije“, ki je bil obsojen, ker je list Bismarka žalil, češ, da je napad Kullmanov „komedija“ bil. Drž. zbor je sklenil, da je treba postaviti, ki bo poslance zapiranje med zasedanjem varovala, Majunke je bil vsled tega brž izpuščen, Bismarka je pa vendar enoglasni sklep hudo jezil. Toda tudi veliki gospodje se dajo potolažiti, če se jim še višji dobrikajo, in tako je tudi B. od cesarja in cesarjeviča tolažbo sprejel in ostane. — Sodnija za cerkvene zadeve kliče preč. škofa, dra. K. Martina v Paderborni, na den 5. jan. k obravnavi v Berolin, ker ga hočejo — odstaviti!

Pravda proti grofu Arnimu se je 19. t. m. končala s tem, da je tekmeč Bismarkov obsojen bil v 3mesečni zapor, v katerega se pa 1 mesec preiskovalnega zapora vstaje. Zagovorniki se bodo na višjo sodnijo obrnoli.

Razne stvari.

(Vabilo). V ponedeljek po božičnih svetkih, to je 28. dec. t. l. zvečer ob pol sedmi uri bode v prostorijah narodne čitalnice v Ptujju občni

zbor, h kateremu se vsi udje z dodatkom vabijo, da se tega zbora posebno živahno vdeležijo, ker se bode o obstanku in razpustu čitalnice glasovalo in odločilo.

Odbor.

(Ta se je izkazal!) Tam gori pri sv. Ožbaldu v marbeškem okraju je krajni šol. svet. No, to še nič novega ni; novo in prav originalno pa je, kako da ta krajni šol. svet svoje pravice brani. Prišel je namreč k sv. Ožbaldu provizor, in kraj. š. svet mu brž „dekret“ pošlje, da naj šolskih otrok ne uči kršanskega pozdravka: „Hvaljen bodi J. K.“ — Zakaj pa ne? Zato ne, pravijo šolski očetje — „ker bi se sicer pri ljudeh lahko pomota vtepla za stran tega, kdo da je prav za prav v šoli gospod.“ — Šol. svet se toraj po tej logiki boji, da bi ljudem, če otroci lepo kršansko pozdravljajo, na misel prišlo, da je J. K. gospod ožbaldske šole! — Veste kaj, možje: da se temu za vselej v okom pride, dajte g. provizorju še eden „dekret“ in mu zapovejte, da naj otroke pozdravljati uči s tem pozdravom: „Gelobt sei der löbliche Ortsschulrath von St. Oswald im Drauwalde!“

(Sreča na Pruskem doma.) Po vladnih izkazih se je iz kraljevine Pruske leta 1871 38.537, l. 1872 pa 64.905 ljudi v tuje dežele izselilo. Te številke nam jasno kažejo, da pač na Pruskem ni rajskega življenja, kakor si ga avstrijski Prusaki tam domišljujejo. Vzrok močne izselitve je deloma huda vojaška postava, deloma pa preganjanje katoliške cerkve.

(Stancel in „Gresham.“) Komaj smo poročali, kako da agent Stancel pod firmo „Slovenije“ okoli Celja gospode k zavarovanju preužitka napeljuje, se nam poroča tudi iz Središča, da ravno tako dela; imenovajé gospode, ki so se po njem pri „Sloveniji“ zavarovali, lovi drugih za „Greshama.“

(Žalostni nasledki pijančevanja.) Od Marije Snežnice se nam poroča: Jan. Dvoršak, 25leten, močen fant, gre s 3 možmi 2. adventno nedeljo v Cmurek pijančevat. Dobro nažehtani vina in žganjice se podajo na večer proti domu. Enega so morali spotoma v nekem hlevu pustiti, ker ni mogel naprej. Potem navstane med njimi prepir, iz prepira pa pretep. Eden pijancev, zakonski mož J. N., močnega fanta J. D. premaga in tako divjaško ž njim dela, da fantu krv iz ust in ušes brizga. Ranjenca pustita zdaj divjaka (oba zakonska in očeta!) in razbiti fant se privleče domu in umrje 5. dan, 11. t. m. Dne 14. dec. je bila do pol 8. ure na večer sodnijsko-zdravstvena preiskava, pogreb še le ob 8. uri. Pokojni — bodi mu Bog milostljiv — je bil mlad pijanec, ravsar in divjak, ki se je celó na svojega očeta stavil! — Ko nesrečneža čujeta, da je fant mrtev, se sama sodnija izdata; najhujši vzame drugega dne strupa, domači mu pa brž mleka piti dajo, da je še pri življenju in bolan doma leži. — To so nasledki neumnosti starišev v teh krajih, ki že otroke vino piti vadijo in celó silijo! —